

РЕШЕНИЕ

№ 1344

гр. София, 13.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 14-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в закрито заседание на тринадесети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Ася Събева

Членове: Елена Тахчиева
Кристина Филипова

като разгледа докладваното от Ася Събева Въззивно гражданско дело № 20211000502220 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С решение № 107 от 05.04.2021г. постановено по гр. д № 353/2020г. по описа на Пернишкия окръжен съд, ГО, съдът е уважил частично иск с правно основание чл.2 ал.1 т.3 ЗОДОВ, като е осъдил ПРОКУРАТУРАТА на РБ да заплати в полза на Б. Л. Д., сумата от 4000 (четири хиляди) лева, представляващи обезщетение за причинени неимуществени вреди, както и сумата от 500 лева, представляващи обезщетение за имуществени вреди за заплатено адвокатско възнаграждение по ВНОХД № 60/2019 г. на ПОС, настъпили в резултат на неоснователно повдигнато и поддържано обвинение за престъпление по чл.234 б, ал.1 НК, по което е налице влязла в сила на 17.02.2020г. оправдателна присъда № 5 от 17.04.2019г., постановена по ВНОХД № 60/2019г. по описа на ОС-Перник, както и сумата от сумата от 0,75 (седемдесет и пет стотинки), представляваща разноски по производството съразмерно с уважената част от исковете.

Със същото решение е отхвърлен предявения иск за неимуществени вреди в частта му за разликата над 4000 лв. до пълния предявен размер от 50 000 лева., а този за имуществени за разликата над 500 лв. до 4500 лв. като неоснователни в тази им част.

Със същото решение е отхвърлен изцяло предявения от Б. Л. Д., срещу ПРОКУРАТУРАТА на РБ иск за заплащане на сумата от 5500 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, изразяващи се в похабени и унищожени 69 броя ИУМПС, подробно описани в протоколи за оглед на местопроизшествие от 10.03.2016 г., по ДП № 79/2016 г. по описа на РУ - на МВР, които са както следва: По Протокол за

оглед на местопроизшествие от 10.03.2016 г. по ДП № 79/2016 г. по описа на РУ-Радомир: 1. Автомобил Рено Еспейс“, син на цвят, с рама № VF8JEA0519791894; 2. Автомобил „Опел Тигра“, сив на цвят, рама № W0L000075V4151090; 3. Автомобил „Фиат Пунто“, цвят бордо, с рама № ZFA18800002248545; 4. Автомобил „Фиат Браво“, тъмносин на цвят, рама № ZFA18200004417076; 5. Автомобил „Опел Корса“, зелен на цвят, рама № VSX000073P423391; 6. Автомобил „Фолксваген голф“, сив на цвят, рама № WVWZZZ1HZWB063641; 7. Автомобил „Рено 19 Шамат“, червен на цвят, с рама № VF1L53B0506590071; 8. Автомобил „Форд Ескорт“, зелен на цвят, с рама № WV0NXXGCANVM86047; 9. Автомобил „Опел Вектра“, син на цвят, рама № W0L000087NV237410; 10. Автомобил „Пежо 306“, зелен на цвят, рама № VF7AKDX230082457; 11. Автомобил „Фиат Фиорино“, бял на цвят, рама № ZFA1460000823488; 12. Автомобил „Фолксваген голф“, син на цвят с рама № WVWZZZ19ZGW219643; 13. Автомобил „Сеат Толедо“, бордо на цвят, рама № VSSZZZ1LZZD082201; 14. Автомобил „Форд куриер“, бял на цвят, рама № SFA3XXBAF3SL00974; 15. Автомобил „Опел астра“, зелен на цвят, рама № W0L000053P55161127 и 16. Автомобил „Москвич 408“, зелен на цвят, с рама № 645073. По Протокол за оглед на местопроизшествие от 10.03.2016 г. по ДП № 80/2016 г. по описа на РУ-Радомир: 1. л.а. „Ровър“ 420SI, тъмносин на цвят, рама № SARRTCLCPAD149408; 2. л.а. „Опел Вектра“, рама № WOL00008P5115035; 3. л.а. „Опел Вектра“, бордо на цвят, рама № WOL000087NV270933; 4. л.а. „Опел астра“, червен на цвят, рама № WOL000053R5114130; 5.л.а. „Пежо 306“, син на цвят, рама № VF37CNFZ23085983; 6.л.а. „Фолксваген поло“, сив металик, рама № WVWZZZ6NZ1D038508; 7. л.а. „Фиат Пунто“, оранжев на цвят, рама № ZFA17600006023383; 8. л.а. „Опел корса“, с рама № WOL000073S6065784; 9. л.а. „Фолксваген Венто“, бордо на цвят, рама № WVWZZZ1HRW261375; 10. л.а. „БМВ“ 320, червен на цвят, с рама № WBACC31040EN22540; 11. л.а. „Фолксваген Голф“, син на цвят, рама № WVWZZZ1HZRP546862; 12. л.а. „Форд Фиеста“, бордо на цвят, рама № WFOAXXGAJAVA30845; 13. л.а. „Форд Ескорт“, тъмносин на цвят, рама № WF0NXXGCANVB46876; 14. л.а. „Фолксваген Голф“, червен на цвят, рама № WVWZZZ1JZXW026778; 15. л.а. „Рено Сценик“, тъмносин на цвят, рама № WF1JA0L0516265162; 16. л.а. „БМВ“, зелен на цвят, рама № WBACF01090EW70494; 17. л.а. „Фиат Брава“, червен на цвят, рама № ZFA18200004143699; 18. л.а. „РоВнрJMZBA 154200570775“, тъмносин на цвят, рама № SARREMNYD48721; 19. л.а. „Рено 19“, тъмносин на цвят, рама № VF1B53B0508517454; 20. л.а. „Фолксваген Падат“м бял на цвят, рама № WVWZZZ31ZPE021002; 21. л.а. „Мазда 323“, червена на цвят, рама № JMZBA154200570775; 22. л.а.„Фолксваген поло“, бял на цвят, рама № WVWZZZ80ZPY009960; 23. л.а. „Нисан Микра“, светлозелен металик, рама № SJNEAAK11U0050517; 24. л.а. „Фолксваген Пасат“, черен на цвят рама № WVWZZZ3AZSE129251; 25.л.а. „Сеат Кордоба“, бял на цвят, рама №VSSZZZ6KZVR167680; 26.л.а.„Фолксваген Голф“, бял на цвят,рама №WVWZZZ1HZRW285612; 27.л.а. „Рено Клио“, светлосин на цвят, рама №VF1S5760512715989; 28. л.а.„Фолксваген Голф“, бордо на цвят, рама №

VWZZZ1HZNW117386; 29. л.а. „мерцедес Ц 180“, тъмнозелен на цвят, рама № WDB2020181A399276; 30. л.а. „Рено Лагуна“, с рама № VF1B56CK510853598; 31. л.а. „Форд Ескорт“, бордо на цвят, рама № WF0NXXGCANSE26002; 32. л.а. „рено Еспейс“, черно на цвят, рама № VF8J637050R116096 33. л.а. „БМВ 525 TDS“, син металик, с рама № WBADF71030BS34982. По Протокол за оглед на местопроизшествие от 10.03.2016 г. по ДП № 81/2016 г. по описа на РУ - Радомир: 1. Л.а. „Фолксваген Голф“, сив на цвят, с рама № WVWZZZ197HW362268; 2. Л.а. „Волво 40“, тъмносин на цвят, с рама № YV1W7113VF103578; 3. Л.а. „Ауди А3“, тъмносин на цвят, с рама № WAUZZZ81ZWA069535; 4. Л.а. „Пежо 306“, червен на цвят, с рама № VF37AD9B230144442; 5. Л.а. „Опел астра“, тъмночервен на цвят, рама № WOLOO005188114466; 6. Л.а. „Пежо 306“, черен на цвят, рама № VF37CDHY231353194; 7. Л.а. „Опел астра“, червен на цвят; 8. Л.а. „Пежо Партнер“, бял на цвят, с рег. номер РК 0941 AP; 9. Л.а. „Опел корса“, сив на цвят, е рег. № С 4777 КТ; 10. Л.а. „Шкода Фелиция“, цвят бордо, с рама № TMBEFF614W0774200; 11. Л.а. „Ауди В4“, с рама № WAUZZZ8CZNA136914; 12. Л.а. „Рено клио“, син на цвят, рама № VF1357KOF16134907; 13. Л.а. „Форд Фиеста“, бял на цвят, с рама № WFOAXXEAFANE02302; 14. Л.а. „Фолксваген поло“, зелен на цвят, с рама № WVWZZZ6NZVV081753; 15. Л.а. „Фолксваген поло“, син на цвят, с рама № WVWZZZ80ZNW284351; 16. Л.а. „Пежо 106“, бял на цвят, с рама № VF31CCDZE52207255; 17. Л.а. „Фиат Браво“, син на цвят, с рама № ZFA18200004282535; 18. Л.а. „Фолксваген голф“, бордо на цвят, с рама № WVWZZZ1HZIPW272614; 19. Л.а. „Пежо 405“, бял на цвят, с рама № VF315ED9270400014 и 20. Л.а. „Деу Нексия“, сив на цвят, с рама № KLATF19VISB588964.

В срока по чл.259 ГПК срещу решението са депозиран и две въззивни жалби и от двете страни по делото.

Жалбоподателят-ищец Б. Л. Д. оспорва решението в неговата отхвърлителна част и моли съда да го отмени и уважи предявените иски. Изтъква факта, че съдът не е взел предвид, че в продължение на повече от четири години той и семейството му са били подложени на постоянен стрес. Явяването му пред съда за извършване на различни процесуално- следствени действия е свързано с необходимостта да организира защитата си, да съобразява ангажиментите си- лични и здравословни с този факт. Взетата по отношение на него мярка за неотклонение е породила и допълнителни задължения по чл.59, ал.2 НПК/ да не променя местоживеенето си, без да уведоми писмено съответния орган за новия си адрес/ под страх от по-тежки последици /чл.66 НПК/. Здравословното му състояние се влошило, съгласно приетата от съда съдебно-медицинска и съдебно психологична експертизи. Ищецът е бил лишен от възможността да работи и да издържа семейството си. Няма никакви доходи. Децата му се срамували от техните връстници. Преди да бъде привлечен като обвиняем, а след това и подсъдим, във връзка с престъплението, по което е бил незаконно обвинен, ищецът бил весел, общителен, контактен, дружелюбен. След това станал затворен и избухлив. Странял от приятели и съседи. Съседите отбягвали семейството му, тъй като

често го посещавали полицаи, които носели призовки и други съдебни книжа. Получил силно главоболие, вдигнал кръвно налягане, не можел да спи, тъй като се засягало доброто му име в обществото. Претендира обезщетение за неимуществени вреди в пълен размер от 50 000 лв. ведно със законните последици и направените по делото разноски. По отношение на имуществените вреди посочва, че претендира сумата от 5500 лв.

Жалбоподателят-ответник Прокуратурата на РБ оспорва решението в неговата осъдителна част и моли съда да го отмени и отхвърли изцяло предявените искове като неоснователни. Изтъква факта, че неправилно и незаконосъобразно съдебният състав при постановяване на своето решение е приел за доказани твърденията на ищеца за причинените му стрес и притеснения от воденото срещу него наказателно производство само въз основа на дадените в хода на производството свидетелски показания. По делото, в качеството на свидетели са разпитани лица, с които той е в близки приятелски и родствени отношения и същите следва да се преценяват съобразно разпоредбата на чл.172 ГПК. Показанията на неговите баща и фактическа съпруга не следва да се кредитират като напълно достоверни и обективни, тъй като роднинската /сентиментална и емоционална/ им връзка и съпреживяването на неговите проблеми и житейски неудачи, във всеки случай дава основание да се приеме, че те са склонни да хиперболизират в отрицателен аспект състоянието на своя син или съпруг, още повече, че това допринася за потенциално присъждане на обезщетение в по-голям размер. Посочва, че всички разпитани свидетели описват свои възприятия за съвсем различен период от време - през който спрямо Д. е водено другото, практически идентично наказателно дело - с вх. № 57/15г. по описа на РС-Радомир и отново за същото престъпление по чл.234б НК. По това второ обвинение ищецът е осъден с влязла в сила присъда. Отделно от горното твърденията за здравословни проблеми остават недоказани, поради липсата на приложена медицинска документация. Поради това счита, че обезщетение от 4000 лв. за неимуществени вреди е прекомерно завишено, т.е. искът е недоказан по размер. Що се отнася до имуществените вреди - по неясни причини прокуратурата е била осъдена да заплати 500 лева за изплатен друг хонорар - на адв.С.. Това възнаграждение действително е било платено от Д., но всъщност то въобще не е претендирано от него по настоящето производство, нито са ангажирани доказателства в тази насока. Претенцията му е за 4 500 лева и точно това е общия размер на хонорарите, заплатени на адв. М., видно от приложените към ИМ две копия от договори за правна помощ, съответно за 2500 лв. и 2000 лв. Последните очевидно са предназначени за защита по горепосоченото друго наказателно дело, водено спрямо ищеца, а не по процесното НОХД.

Софийски апелативен съд, действащ като въззивна инстанция, след като разгледа жалбите и обсъди събраните доказателства, приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Първоинстанционният съд е бил сезиран с обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.2 ал.1 т.3 ЗОДВПГ и чл.84 ал.3 ЗЗД.

Ищецът Б. Л. Д. твърди, че на 10.03.2016г. е бил извършен оглед, претърсване и изземване, като за целта е образувано досъдебно производство № 79/2016 г. по описа на РУ-Радомир, а от него били описани и отнети 69 бр. излезли от употреба МПС и 2 броя ИУМПС без номера. На 28.12.2016г. бил привлечен като обвиняем, а Районна прокуратура - Радомир внесла обвинителен акт срещу него в РС- Радомир, въз основа на който е образувано НОХД № 213/2017г., по което били проведени многобройни заседания и постановена присъда, с която бил признат за виновен по повдигнатото му обвинение по чл.234б, ал.1 НК. Сочи, че присъдата на РРС била отменена по ВНОХД № 60/2019г. на ПОС на 05.04.2019 г. и бил оправдан по повдигнатите му обвинения за изкупуване на черни и цветни метали без лиценз по Закона за отпадъците, която присъда била потвърдена от ВКС с решение от 17.02.2020 г. по КНОХД № 786/2019 г. В резултат от повдигнатото му обвинение повече от 4 години, той и семейството му били в постоянен стрес. Трябвало да се явява многократно пред съда, което водело до затруднения в личния му живот. Била му взета МНО- подписка, която ограничавала свободното му движение, здравето му се влошило, бил лишен от възможност да работи и да издържа семейството си, нямал никакви доходи, децата му се срамували заради него, станал затворен и избухлив, съседите му го отбягвали, получил главоболие, вдигал кръвното, не можел да спи, тъй като се засягало доброто му име в обществото. Претендира сумата от 50 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди вследствие на незаконно обвинение в извършването на престъпление по НОХД № 213/2017 г. по описа на РРС, както и сумата от 10 000 лв., представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди, от които 4500 лв. заплатени адвокатски хонорари във връзка и сумата от 5500 лв., представляваща похабени и унищожени 69 бр. ИУМПС, подробно описани в протокол за оглед на МП от 10.03.2016г., от които 67 бр. МПС за съхранение на площадка на „Леяро-ковашки машиностроителен комплекс“ ЕООД, намираща се в „Червена могила“ - Промислена зона на гр.Радомир на паркинга за задържани автомобили в РУ - Радомир, ведно със законната лихва от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане, както и направените по делото разноски.

Ответникът по делото-Прокуратурата на Република България, оспорва предявените искове по основание и по размер и моли същите да бъдат отхвърлени, като неоснователни и недоказани. Поддържа, че за процесния период от време ищецът е бил подсъдим и по друго наказателно дело, и твърдените вреди не са само от повдигнатото му обвинението, предмет на настоящото производство. Сочи, че спрямо него е взета най- леката

мярка за неотклонение - подписка. Затова твърди, че **Не са** доказани пълно и главно

неимуществени вреди в претендирания размер, както и причинна **Връзка**

между обвинението и твърдените болки и страдания. Сочи, че ищецът бил многократно осъждан и нямало никакви данни

обвинението да се е отразило на доброто му име и на здравето му. Оспорва представените договори за правна помощ по наказателното дело и ДП, като сочи, че приложеният към ИМ договор за права помощ бил сключен седем месеца, преди привличането му като обвиняем. По отношение на ИУМПС-та сочи, че те били негодни много преди да е започнато наказателното производство и преди тяхното изземване. Счита, че претендираният адвокатски хонорар в наказателния процес не бил съответен на необходимата защита и не бил реално платен.

От фактическа страна се установява безпротиворечиво, че на 10.03.2016 г. в гр. *** на ул. „***“, срещу дом № 78, е извършен оглед на местопроизшествие от органите на досъдебното производство, за което било образувано ДП № 79/2016 г. по описа на РУ-Радомир за престъпление по чл.234б, ал.1, пр.1-во НК. При огледа били иззети, като веществени доказателства 16 броя автомобили, които са подробно описани в протокол за оглед. На същата дата органите на досъдебното производство извършили и оглед на местопроизшествие в гр.*** ул.„***“ № 14, в имот собственост на Д. Т. К. /разпитана като свидетел/, за което било образувано ДП № 80/2016г. по описа на РУ-Радомир. При огледа са иззети 33 бр. л.а. като веществени доказателства.

На 10.03.2016г. органите на досъдебното производство извършили и оглед на местопроизшествие в гр. *** на ул. „***“ № 80, в имот собственост на Т. К. А., при който били иззети 20 бр. автомобиля и образувано ДП № 81/2016 г. по описа на РУ - Радомир.

С постановление за обединяване на досъдебно производство от 12.10.2016 г., прокурор при РП-Радомир обединил дознание № 79/2016 г. по описа на РУ- Радомир, пр.пр. № 0299/2016 г., по описа на РП-Радомир, дознание № 80/2016 г. по описа на РУ - Радомир, пр. пр. № 0300/2016 г. по описа на РП-Радомир и дознание № 81/2016 г. по описа на РУ-Радомир, пр. пр. № 0301/2016 г. по описа на РП- Радомир, като постановил, същите да продължат в едно общо производство под дознание № 79/2016 г. по описа на РУП - МВР - Радомир, пр. пр. № 0299/2016 г. по описа на РП-Радомир.

На 28.12.2016г., Б. Л. Д. е привлечен като обвиняем по ДП № 79/2016 г. на РУ - Радомир, за това, че на неустановена дата за периода от неустановена дата до 10.03.2016г., в гр.***, в условията на продължено престъпление, изкупувал от различни граждани, отпадъци от черни и цветни метали (стари негодни леки автомобили) - 69,83 тона (на основата на черни метали), на стойност от 16830 лева (равняваща се на 40,07 МРЗ установени за страната към март 2016 г.), без лиценз, който се изисква по нормативен акт - престъпление по чл.234б, ал.1, пр.1-во от НК. Видно от приложеното по ДП Постановление за привличане на обвиняем и вземане на мярка за неотклонение от 28.12.2016 г., на ищеца е била взета мярка за неотклонение - Подписка.

При извършването на тези процесуално следствени действия в хода на досъдебното производство Д. е бил защитаван от адв. Т., за което е приложено пълномощно от 28.12.2016г. **В него няма уговорено възнаграждение.** В хода на досъдебното производство е представено и пълномощно за защита от адв. М. от 02.03.2017 г., в което също няма посочено, между страните да е уговорено възнаграждение.

На 18.05.2017г., РП- Радомир внесла в РРС обвинителен акт срещу ищеца за престъпление по чл.234б, ал.1, пр.1- во НК, въз основа на което пред РС - Радомир е образувано НОХД № 213/ 2017 г. По делото пред РРС е представено пълномощно от 20.06.2017г. на адв. М., по силата на което ищецът му е възложил защитата по НОХД № 213/2017 г. на РРС. В него **няма посочено между страните да е уговорено и заплатено адвокатско възнаграждение.** С присъда № 54 от 27.03.2018 г. по НОХД № 213/2017г. на РРС, Б. Л. Д. е признат за виновен по повдигнатите му обвинения. С решение № 35 от 22.06.2018г., ПОС е потвърдил присъда № 54/27.03.2018 г., постановена по НОХД № 213/2017г. на РРС. С решение № 97 от 06.03.2019 г. на САС е възобновено ВНОХД № 91/2018г. на ПОС, отменено е постановеното по него решение № 35 от 22.06.2018г., с което е била потвърдена присъда № 54 от 27.03.2018 г. по НОХД № 213/2017 г. на РРС и делото е върнато на ПОС за ново разглеждане от друг съдебен състав от стадия на съдебното заседание. Въз основа на решението на САС, на 13.03.2019г. пред ПОС е било образувано ВНОХД № 60/2019г. По образуваното ВНОХД № 60/2019г. Д. е бил защитаван от адв. С., за което пред съда е представен договор за правна защита и съдействие, в което е уговорено и платено в брой възнаграждение в размер на 500 лева. С Присъда № 5 от 17.04.2019г. по ВНОХД № 60/2019г. на ПОС е отменена присъда № 54 от 27.03.2018г. по НОХД № 213/2017г. на РС-Радомир, в частта, с която Д. е признат за виновен за престъпление по чл.234б, ал.1, пр.1 НК, което деяние да е извършил в гр.Радомир за периода от 14.06.2013г. до 10.03.2016г. и му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 1 година, глоба в размер на 5000 лева, както и лишаване от право да упражнява търговска дейност за срок от 1 г., считано от влизане на присъдата в сила, като вместо това, **Д. е признат за невиновен по повдигнатото му в тази част обвинение. Постановено е връщане на иззетите като предмет на престъплението веществени доказателства, а именно - 67 бр. МПС.** С решение № 214 от 17.02.2020 г. по КД № 786/2019 г., състав на ВКС е оставил в сила присъда № 5 от 17.04.2019 г., постановена по НОХД № 60/2019 г. по описа на ПОС.

Следователно наказателното производство е продължило 3 години и 2 месеца, считано от 28.12.2016г. до 17.02.2020г.

Видно от приложеното на л.25 СВИДЕТЕЛСТВО за
съдимост ищецът е осъждан, както
следва:

1. по НОХД № 13/2001г. на РРС, в сила от 07.05.2001г., за престъпление по чл.151, ал.1 вр.чл.63, вр.чл.55, ал.1, т.2, б. “б” НК, за което му е наложено наказание “обществено порицание”. В справката за съдимост е отбелязано, че за това е реабилитиран по право на основание чл.86, ал.1, т.1 НК.

2. по НОХД № 51/2002г. на РРС, в сила от 15.03.2004г., за престъпление по чл.142,

ал.2, т.2, вр.ал.1, вр.чл.63 вр. чл.55, ал.1, т.1 НК, за което му е наложено наказание “лишаване от свобода” за срок от 4 месеца, като му е определен първоначален лек режим на изтърпяване на наказанието. Така наложеното му наказание е отложено на основание чл.66, ал.1 НК за срок от 3 години, считано от влизане на присъдата в сила.

3. по НОХД 1357/2012 г. на РС - Дупница за престъпление по чл.276, ал.2, вр. чл.1 НК, Д. е признат за виновен и освободен от наказателна отговорност по чл.78а НК, като му е наложена глоба в размер от 100 лева.

4. по НОХД № 57/2015г. на РС-Радомир за престъпление по чл.234б, ал.1 НК, за което му е наложено наказание “пробация” за срок от 1 година.

5. Към настоящото дело е приложено и НОХД № 217/2014 г. по описа на РРС, от което се установява, че ищецът е бил подсъдим по повдигнато му обвинение по чл.234б, ал.1, пр.1-во, вр. чл.26 НК, за това че на неустановена дата за периода от 26.09.2012г. до 13.06.2013 г., в гр. *** е изкупувал от различни лица, отпадъци от черни и цветни метали (стари, негодни леки автомобили), без лиценз, който се изиска по нормативен акт. В хода на това дело ищецът е бил защитаван от адв. Б., в качеството ѝ на защитник. Постановената по това дело присъда е отменена от ПОС и делото е върнато в РРС за разглеждане от друг състав, след което в РРС е образувано НОХД № 57/2015 г. В хода на НОХД № 57/2015 г. на РРС, Д. е бил защитаван също от адв. Б.. По НОХД № 57/2015 г. е постановена присъда, с която **ищецът е бил признат за виновен по повдигнатите му обвинения**, като след това по искане от адв. М. от 08.04.2016 г., пред САС е било образувано НД № 365/2016 г. Към искането за възобновяване е приложено пълномощно от 14.03.2016 г., е което ищецът е упълномощил адв. М. пред САС за изготвяне на искане за възобновяване на НОХД № 57/2015 г. на РС - Радомир. Делото пред САС е приключило с постановяване на решение № 237 от 07.06.2016 г., по НД № 365/2016 г. на САС, с което е възобновено НОХД № 57/2015 г. на РРС, и постановената по него присъда е изменена, като е заменено наложеното му наказание лишаване от свобода, с наказание „пробация“, като са отменени и наложените му наказания глоба и лишаване от права.

Досежно неимуществени вреди по делото са ангажирани гласни доказателствени средства, като в о.с.з. 14.01.2021г. е разпитана Д. Т. К., /във фактическо съжителство с ищеца/, а в о.с.з. на 03.12.2020г. св.Л. Д. Б. - баща на ищеца. Показанията и на двамата следва да се кредитират при условията на чл.172 ГПК, още повече именно от дома на св.К. на 10.03.2016г. са били иззети 33 бр. л.а.

В показанията си св.К. сочи, че двамата с ищеца живеят съвместно от 2003г. и имат две деца, едното от които е на 8 г., а другото на 15 г. Соци, че мъжът ѝ имал коли, които използвал за части и с това си изкарвали прехраната. Твърди, че през 2016г. Прокуратурата им взела колите, което Б. много тежко преживял - имал главоболие в тила, ходили на невролог, взаимоотношенията помежду им се променили, започнали да се карат, стигнали до раздяла, а отношението на Д. било променено не само към нея, а по отношение на всички. Станал нервен, неспокоен, не спял през нощта, не се хранел и не вечерял заедно със свидетелката и децата им.

В показанията си св. Б. сочи, че заедно със семейството на сина си живеят в една къща, като Б. се занимавал с коли - изкупувал ги на старо, като по този начин издържал семейството си. Соци, че колите били иззети, което се отразило лошо на цялото му семейство, защото останали без средства, нямал с какво да издържа децата си, което наложило свидетелят да им помага финансово. Твърди, че във връзка с колите много пъти го викали в полицията на разпити, бил тормозен, като всяко явяване в съда, му се отразявало негативно. Соци, че преди това Б. бил отворен човек, контактувал с всички, а след това станал много затворен, ядосвал се, започнал да вдига кръвно, опитал да работи в строителството, тъй като трябвало да издържа семейството си.

От заключението на депозираната на л.100 съдебно-психиатрична експертиза, прието от съда като обективно компетентно дадено и неоспорено от страните, се установява, че при ищеца изживян психологически стрес - психологична криза, проявяваща се като система от физиологични, биохимични, психични и поведенчески реакции, предизвикан в следствие изживяващи се в психически дискомфорт. Вещото лице сочи, че при ищеца е налице общ адаптационен синдром, при който се маркират и отчитат данни за наличие на остра реакция на стрес и/или тревожно разстройство със социално - тревожни прояви на личността. Психичното и емоционалното състояние на ищеца след травматичното събитие отразяват депресивно настроение, интензивната тревожност и вътрешно напрежение, променящи поведението му в семейството и социума. Клиничната картина на разстройство в адаптацията и социално - тревожно разстройство се изразява с тревожност, безпокойствие, депресивно настроение, чувство за невъзможност за справяне със ситуацията и безперспективност. Разстройството и адаптацията е състояние на субективен дисстрес и тревожно разстройство. Обикновено нарушават социалното функциониране в периода на адаптацията към значими жизнени промени или към последиците на стресогенно жизнено събитие.

От заключението на депозираната на л.107 съдебно-медицинска експертиза, прието от съда като обективно компетентно дадено и неоспорено от страните, се установява, че няма медицинска документация, отразяваща влошено здравословно състояние на Д., след повдигане на обвинението. От прегледа вещото лице е установило, везикуларно дишане без прибавени хрипове, ритмична сърдечна дейност, с.ч. 73 удара/минута, RR - 125/100, корем - мек, неболезнен. ЕКГ - синусов ритъм, индиферентна ел. ос, без ST-T промени (нормално ЕКГ). Посочва, че към датата на прегледа ищецът е със завишени стойности на RR, но не може да даде категоричен отговор дали това е в следствие на обвинителния процес срещу него или е съществувало и преди това. Твърди, че всяка стресова ситуация може да доведе до покачване на RR по-краткотрайно или по - продължително.

Няма новопредставени доказателства пред настоящата инстанция.

При така описаната фактическа обстановка съдът намира решението на ОС за правилно по същество по следните съображения:

От събраните по делото писмени и гласни доказателства, се установи, че е налице повдигнато и поддържано обвинение от органите на прокуратурата спрямо *ищеца, като* спрямо ищеца е била взета най-леката мярка за процесуална принуда, че предприетото наказателно преследване не е за тежко умишлено престъпление, продължило повече от 3г., отразило се неблагоприятно върху личността му и неговото емоционално и най-вече психическо състояние - бил притеснен, подтиснат, депресиран, повишил кръвното налягане. Съдът отчита продължителността на негативното засягане на правата на личността - от 3 години, 11 месеца и 7 дни, т.е. близо четири години от първоначалното извършване на процесуални действия при извършения оглед на местопроизшествие, при който са били иззети изкупените от ищеца стари автомобили - 10.03.2016г.; тежестта на престъплението, което не е за тежко умишлено престъпление, по смисъла на чл.93, т.7 НК, наложената мярка за неотклонение "подписка" (най-леката мярка), zlepоставянето му сред близки и познати, както и това, че до отмяна на осъдителната присъда се е стигнало след възобновяване на производството по ВНОХД № 81/2018 г. на ПОС, с решение от 06.03.2019г. на САС. Същевременно съдът отчита и, че ищецът е бил вече осъждан и изтърпял наказание „пробация“ преди образуването на процесното производство, което се установява от

приложената справка за съдимост. При определяне на обезщетението съдът взема предвид факта, че по едно и също време са били висящи две обвинения, като по второто е постановена осъдителна присъда. Следователно вредите не са резултат единствено на процесното обвинение. От друга страна следва да се има предвид, че лице, което вече е било в досег с наказателно производство и е било осъждано, е запознато със същността, фазите и последиците на евентуално ново наказателно производство. Тези обстоятелства имат относителна тежест по посока намаляване размера на съответното обезщетение.

Няма ангажирани писмени доказателства, сочещи наличието на влошено здравословно физическо състояние на ищеца с изключение на повишеното кръвно налягане, което според вещото лице може да е резултат на стресова ситуация, но не непременно на това конкретно обвинение.

Следва да се посочи, че неспазването на разумен срок в наказателно производство с привлечен обвиняем увеличава вредните последици за последния в степен, която е предмет на конкретна преценка. Тази степен не следва да намира изражение чрез увеличение на размера на обезщетението в геометрична прогресия, без да се изследва и отчита в решаващата дейност на съда прякото значение, което продължителността има за конкретно претендираната вреда, с оглед нейното естество. **В случая продължителността не се намира в пряка причинно-следствена връзка с вредите, тъй като е само 3 години и 4 м.**

Вярно е, че при всички случаи честта и достойнството на всяко лице, което е предмет на наказателно преследване в някаква степен се явява засегнато, особено когато лицето живее в по-малко населено място каквото е гр.***. В практиката на ВКС е прието, че фактът на незаконното обвинение е достатъчен да индицира, че подсъдимият е претърпял вреди, рефлектиращи върху неговите чест и достойнство (Решение № 991/06 г., решение № 427 от 16.06.2010 г. по гр. д. № 273/2009 г., Г. К., III Г. О. на ВКС). За да се установи обаче, че обвиненията в извършване на престъпление са повлияли негативно на реномето на ищеца следва да се съберат изрични доказателства в тази насока. Такива по делото не са ангажирани – няма данни като какъв е бил известен в обществото ищеца преди започване на конкретния наказателен процес, като няма разпитани свидетели. От друга страна спрямо него вече е имало образувани други наказателни производства преди процесното т.е. липсва пряка причинно-следствена връзка. В този смисъл може да се приеме за доказано, че имиджа, който ищецът е имал преди процесното обвинение вече е бил повлиян в негативен аспект. Не следва да се възприема тезата на жалбоподателя-ищец за ирелевантност на предходни наказателни производства във връзка с презумпцията за невинност. При всички случаи фактът, че спрямо едно лице съществуват и други висящи преписки, по които то е привлечено като обвиняем, рефлектира върху неговото усещане за дискомфорт и негативни емоции. Това обстоятелство следва да бъде съобразено при определяне на размера на конкретното обезщетение, тъй като тревогите и притесненията на ищеца са били резултат не само от конкретното наказателно дело. (Така например решение № 62 от 27.02.2012 г. по гр. д. № 1065/2011 г., Г. К., III Г. О. на ВКС).

С оглед всички изложени доводи, като съобрази от една страна наличието на незаконно обвинение в извършване на престъпление, а от друга страна - претърпените от

ищеца и доказани в очертания по-горе обем неблагоприятни последици, причинната връзка между тях и воденото наказателно преследване, съдът намира, че са се осъществили всички елементи от фактическия състав на чл. 2, ал. 1, т. 3, пр. 1 ЗОДОВ. При това положение следва да бъде ангажирана отговорността на ответника за причинените на ищеца неимуществени вреди. Размерът на обезщетението се определя по справедливост от съда по силата на чл. 52 ЗЗД при съобразяване на обема, характера и интензитета на доказаните вреди. В тази връзка като взе предвид установените нематериални щети, претърпени от ищеца, техния характер и интензитет, продължителността на наказателното производство, настоящият състав приема, че обезщетението следва да се определи в размер на 2 000 лв. Сочената сума е съобразена с обичайната практика и доказателствата по делото относно личността на ищеца и характера на претърпените от същия емоционални щети.

В обобщение - въззивният съд констатира, че е налице съвпадение на крайния резултат от изводите на първата и настоящата инстанции по отношение основателността на иска за неимуществени вреди, а по отношение на размера на обезщетението намира, че същият следва да бъде намален до 2000 лв. т.е. решението следва да бъде частично отменено в неговата осъдителна част за разликата над 2000 лв. до 4000 лв. Съгласно съдебната практика (т.4 Тълкувателно решение № 3 от 22.04.2005 г.) обезщетението посочено по-горе се дължи с мораторна лихва, считано от датата на влизане в сила на оправдателната присъда.

ЩО СЕ ОТНАСЯ ДО ИМУЩЕСТВЕНИТЕ ВРЕДИ:

Предметният обхват на ЗОДОВ и в частност неговият чл. 2, урежда изчерпателно и позитивно хипотезите, при осъществяването на които съдът може да присъди обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, настъпили в резултат на действия на правозащитни органи. В своята практика ВКС съблюдава приетото в т. 11 на ТР № 3/22.04.2004 г. на ОСГК на ВКС и последователно уважава искове за имуществени вреди по чл.2 ЗОДОВ при съобразяване особеностите на всеки конкретни случаи, напр. при уволнения или отстраняване от работа /[р. № 212 от 06.03.2014 г. по гр. д. № 1402/2012 г.](#) на III г.о; [р. № 343 от 10.12.2014 г. по гр. д. № 1610/2014 г.](#) на IV г.о. и др./, лишаване от добиви /лихви/ на иззета парична сума /[р. 413 от 10.12.2012г. по гр.д.№ 1478/2011г.](#) на IV г.о./, задържане на вещи от митнически и правораздавателни органи, включително за вреди, които са настъпили от това действие /р. № 296 от 13.02.2015 г. по гр. д. № 7288/2013 г. на IV г.о./.. Предметният обхват на отговорността по ЗОДОВ не трябва да се ограничава допълнително извън рамката, очертана от законодателя, тъй като и така той е подложен на сериозна критика от доктрината и практиката.

В тази насока трябва да се съобразят поне две решения на Европейския съд по правата на човека, които разглеждат близка или еднаква проблематика, свързана с обезщетяване на имуществени вреди, които са настъпили в резултат на незаконосъобразно изземване и продължително съхранение на превозно средство, както и за липсата на ефективно правно средство за защита в тази връзка /р. от 10.01.2008 г. по жалба № 53321/99 г. на К. и други срещу България на П. отделение и р. от 07.10.2010 г. по жалба № 5359/2004 г. на Г. А. срещу България на П. отделение/. С тях е прието по отношение на посочените

лица, че държавата е извършила нарушение на чл. 1 от Протокол № 1 към Конвенцията /защита на собствеността/. Посочено е, че намесата в правото на мирно ползване на притежанията е незаконосъобразна и произволна, тъй като и изземването, и последвалото продължително задържане на съхранение, са извършени в нарушение на приложимото вътрешно законодателство. В заключение съдът смята, че с оглед обстоятелствата по делото, когато властите изземват и държат предмети като веществени доказателства, по националното законодателство следва да съществува възможност за завеждане на иск срещу държавата и претендиране на обезщетение за всички вреди, произтичащи от това, че властите **не са успели да съхранят въпросните предмети в сравнително добро състояние**. Това е особено валидно, когато самата намеса в правото се оказва незаконосъобразна. В този аспект трябва да се имат предвид и изискванията за равностойност при упражняване на правото на ЕС /материалните и процесуални условия не могат да бъдат по неблагоприятни, отколкото при подобни искове от вътрешното право/ и на ефективност /не могат да бъдат нормирани така, че да направят практически невъзможно или прекомерно сложно получаването на обезщетение/. При нарушаване на посочените принципи от националното законодателство извъндоговорната отговорност на държавата следва да се реализира чрез директната приложимост на общностното право. Затова ВКС приема, че по-благоприятния и ефективен ред за реализиране на правата на ищеца е този по ЗОДОВ, по който ред той вече е ангажирал отговорността на държавата за неимуществени вреди. Няма нито практическо, нито юридическо оправдание исковите да подлежат на разделяне или разглеждане по различен съдопроизводствен ред или на различни правни основания, щом са базирани на едни и същи правопораждащи факти и на едни и същи твърдения в исковата молба. /в този смисъл решение № 278 от 10.12.2015г. по гр.д. № 2392/2015г., III Г. О. НА ВКС, постановено по реда на чл.290 ГПК/

Правилото, приложимо при връщане на предметите, иззети като веществени доказателства в наказателното производство е установено в разпоредбата на чл.111 ал.2 НПК - те се връщат на правоимащите, от които са отнети. Понятието "правоимащ" по смисъла на цитирания текст включва не само собственика на вещта, но и всяко друго лице, което има каквито и да е права, свързани с упражняването на фактическата власт върху вещта (вещни или облигационни, основаващи се на право на ползване, договор за заем, наем, залог и т.н., вкл. и владеещият на неправно основание с цел да стане собственик). Предписанието, залегнало в чл.111 ал.2 НПК повелява да се възстанови съществуващото фактическо положение преди отнемането на вещта от правоимащия. При спор за право върху предмети, иззети като веществени доказателства те се пазят докато решението на гражданския съд влезе в сила - чл.113 НПК и ТР № 2/2014 г. по тълк. д. № 2/2014 г. на ВКС, ОСНК. Обезщетение за увреждане от невърнати след прекратяване на наказателното производство веществени доказателства, когато те подлежат на връщане на правоимащите, от които са отнети, може да се претендира от момента на влизане в сила на крайния акт за прекратяването и от този момент следва да се зачете, че задължението е станало изискуемо.

С [решение № 66 от 14.6.2011 г по гр. дело № 1725/2009 г](#) на ВКС, ГК, Четвърто ГО е прието, че вредата като засягане на правно защитимо благо обхваща неимуществените и имуществените щети, като последните в двете им разновидности-претърпени загуби и пропуснати ползи. Пропуснатата полза като вид имуществена вреда, настъпила в резултат на непозволено увреждане, се изразява в невъзможността да бъде реализирано определено имущество или парично оценен интерес. Всяко неосъществено увеличаване на имуществото, което е щяло да настъпи със сигурност, ако не би било осуетено от деликта, съставлява пропуснатата полза. Такава е както печалбата, която увреденият е можел да получи от изпълнението на договор, осуетен от противоправното поведение на делинквентна /действие или бездействие/, така и всяка друга имуществена облага, която със сигурност пострадалият би реализирал, ако вредоносното действие би настъпило. "Пропуснатата полза" бива дефинирана в доктрината и съдебната практика като неосъщественото увеличаване на имуществото на кредитора, тъй като **пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда**. Съгласно [ТР № 3 от 12.12.2012 г по т.д. № 3/2012 г](#) на ОСГТК на ВКС това предположение винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването. За да бъдат обезщетение пропуснатите ползи, като претърпени вреди, то същите трябва да са реално настъпили, а не хипотетични вреди. Наличието на пропуснати ползи следва да се приема въз основа на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото на търсещия обезщетение и не може да се основава само на логическо допускане на евентуалното увеличаване на неговото имущество. Поради това и при липса на изрично установена в закона презумпция за настъпването ѝ, **пропуснатата полза не се предполага, а следва да бъде доказана с допустимите доказателствени средства** в процеса. Само ако бъде доказано, че имуществото на ищеца е могло да бъде увеличено, но тази възможност е пропусната единствено по причина на противоправно действие или бездействие на ответника, само тогава претенцията за обезщетение на пропуснати ползи може да се приеме за основателна. Тежестта на доказване е на ищеца, в съответствие с правилото на чл.154 ГПК да докаже при условията на пълно главно доказване, така че да създаде у съда сигурно убеждение, че твърденият факт е осъществен, че със сигурност би получил увеличаване на имуществото си през процесния период, ако не беше настъпило увреждането. Следователно изхождайки от фактите по делото, при твърдение, че вредата е настъпила в резултат на пропуснати ползи от невъзможността собственикът на вещта, иззета като веществено доказателство в наказателното производство, да я ползва, вредата ще бъде реална и доказана, а не хипотетична и евентуална, когато същата представлява обективна пречка за увеличаване на имуществото на пострадалия, което увеличаване при нормални обстоятелства би настъпило, ако не е било осуетено от незаконните действия на органите по чл.2 ЗОДОВ. /така решение № 150 ОТ 05.01.2021 Г. ПО ГР. Д. № 716/2020 Г., Г. К., IV Г. О. НА ВКС/. В случая не се установява обаче наличието на пропуснати ползи, тъй като приходът, който не е реализиран, трябва да е реален и сигурен, а не хипотетичен. След като има влязла в сила оправдателна присъда и изрично разпореждане на наказателния съд, задържаните като веществени

доказателства л.а. да бъдат върнати, то задържането им е неоснователно. За повреждането, моралното им остаряване и евентуалната им обезценка, собственикът на вещите има право на разликата между реалната им пазарна цена към датата на изземването и към датата на връщането, но в конкретния случай, такава претенция не е предявявана. Затова и няма назначена СОЕ. В конкретната хипотеза не са върнати иззетите л.а., които са били изначално върнати от гражданския оборот /спрени от движение като МПС/, но които той е продавал за скраб - черни и цветни метали, с което е реализирал приходи. В тази насока наказателният съд е посочил изрично, че той е нямал нито лиценз, нито разрешително за осъществяване на тази дейност, като основно са спорели дали режимът е лицензионен или разрешителен. Независимо от това обаче, за да докаже пълно и главно настъпването на вреди- пропуснати ползи, жалбоподателят-ищец следва да ангажира доказателства, че към момента респ. към датата на влизане в сила на оправдателната присъда, той вече разполага с разрешително за този вид дейност. Само при пълно и главно доказване на този факт, пропуснатата полза би настъпила в неговия патримониум със сигурност. Доказателства в тази насока по делото няма ангажирани, поради което искът правилно е бил отхвърлен като неоснователен в тази му част.

Що се отнася до имуществените вреди – претърпяна загуба – платени адв.хonorари в наказателното производство, съдът констатира, че към ИМ са приложени два броя договори за правна помощ от 14.03.2016г. с платен хонорар от 2500 лв. в брой и 2000 лв. платени на 11.05.2016г. за възобновяване на производството пред САС. Първа инстанция е отхвърлила този иск, като е приела, че не е доказано тези вреди да са причинени във връзка с процесното обвинение. САС споделя този довод, тъй като и в двата договора не е посочен номер на дело респ. досъдебно производство, за което са сключени, а освен това са сключени 7 месеца преди привличането на Д. като обвиняем. Спрямо Д. е водено другото, практически идентично наказателно дело - с вх. № 57/15г. по описа на РС-Радомир и отново за същото престъпление по чл.234б НК. Затова в частта досежно имуществените вреди решението следва да бъде потвърдено.

Жалбата на ищеца е изцяло неоснователна, а тази на Прокуратурата е частично основателна. Затова на основание чл.78 ал.3 ГПК жалбоподателят-ищец дължи в полза на жалбоподателя-ответник направените разноски за явяване пред настоящата инстанция, но такива няма направени и не следва да се присъждат

Воден от горното и на основание чл. 271 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 107 от 05.04.2021г. постановено по гр. д № 353/2020г. по описа на Пернишкия окръжен съд, ГО, **В ЧАСТТА**, с която е уважена претенцията за неимуществени вреди за разликата над 2000 лв. до 4000 лв. и разноските, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от Б. Л. Д., ЕГН *****, от гр. ***, ул. „****“ № 76 срещу Прокуратурата на Република България с адрес: гр.София, бул."Витоша" № 2,

Съдебна палата, иск с правно основание чл.2 ал.1 т.3 ЗОДОВ, за разликата над 2000 лв./две хиляди лева/ до сумата от 4000 (четири хиляди) лева, представляващи обезщетение за причинени неимуществени вреди, настъпили в резултат на неоснователно повдигнато и поддържано обвинение за престъпление по чл.234 б, ал.1 НК, по което е налице влязла в сила на 17.02.2020г. оправдателна присъда № 5 от 17.04.2019г., постановена по ВНОХД № 60/2019г. по описа на ОС-Перник, като неоснователен в тази част.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата обжалвана част.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщението с касационна жалба.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____